

Fejes Zoltán – Szentpéteri Sándor

Rekultivációs és fejlesztési folyamatok fenntarthatósági szempontú összehangolása a BorsodChemben

A BorsodChem Zrt. jogelődjét, a Borsodi Vegyi Kombinátot 1949-ben alapították. Kezdetben műtrágyagyártással foglalkozott, de a vállalat mára Európa egyik legnagyobb, piacvezető műanyag alapanyag és szervesetlen vegyianyag gyártója lett. Mindennapi működése során a Társaság – rekultivációs tevékenységeinek és projektjeinek tudatos összehangolásával – igyekszik a fenntarthatósági alapelveket minél inkább átültetni a gyakorlatba.

Az elmúlt években a BorsodChem Zrt. kiemelt figyelmet fordított a 75 éves múlt ipari tevékenységeiből fennmaradt – mára már használaton kívüli – épületeinek a bontására, illetve a területek megfelelő tájba illesztésére. Erre egyrészt a balesetveszélyes létesítmények eltávolítása miatt volt szükség, másrészt a számára égető fejlesztési területhiányt kívánta ezzel a lépéssel csökkenteni. A bontási munkálatokat összehangolta folyamatban lévő rekultivációs tevékenységeivel, és a keletkezett hulladékokat építőanyagként újra felhasználta, illetve a rekultivációs során hasznosította. Ezzel a lépésével mintegy **48 750 tonna építőanyagot váltott ki sikeresen**, illetve ennyi hulladék ártalmatlanítását kerülte el.

A sós vizes medencék rekultivációja a BorsodChem legsikeresebb projektjei közé tartozik. A medencékbe a régmúltban a technológiáikban keletkezett sós vizeket gyűjtötték össze, azonban a technológiai fejlesztéseknek és módosításoknak köszönhetően ezek tározóként feleslegessé váltak, és megkezdődhetett a területük újrahasznosítása. A terület rekultivációjához, melyet összehangoltan végeztek az új, IV. telepük építésével, több tízezer tonna földre volt szükség. A IV. telep teljes mértékben barnamezős beruházásként valósult meg, ennek során már a tervezési fázis kezdetétől kiemelt figyelemmel követték a fenntarthatósági alapelveket. A területre hulló csapadékvizeket teljesen elkülönítetten gyűj-

tik az útburkolatra hulló csapadékvizektől, így biztosítva megfelelő kiinduló alapot a jövőbeni víz-visszaforgatási fejlesztéseik számára.

Az épületek alapozásából és egyéb földmunkákból kikerülő, nem szennyezett föld elhelyezése komoly nehézséget jelentett volna a BorsodChem számára, így azonban sikeresen használták fel a földet a sós víztároló medencék feltöltésére. A medencék rekultivációját az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósággal együttműködve végezték el. Az ő kérésükre a BorsodChem két meden-

cét a költöző madarak számára vizes élőhelyé alakított, így járulva hozzá a terület biodiverzitásának megőrzéséhez, amely azóta **számos védett madár- és állat-, illetve növényfaj** otthonává vált. A BorsodChem a részben EU-támogatású LIFE klímaadaptációs projekt keretében madárfigyelő tornyot és tanösvényt is kialakított itt. Az érdeklődőket információs táblák tájékoztatják a helyi madárpopulációról. A területen azóta az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság és a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai rendszeres

időközönként folytatnak madármegfigyeléseket.

A bontásokból származó, bevizsgáltan nem szennyezett hulladékokat a régi hulladéklerakóik rekultivációjánál is felhasználták, ahol eddig több mint **200 000 tonna anyagot hasznosítottak** így sikeresen. A hulladék helyszínre szállításához új megközelítő utat is építettek, mely a lakott területek elkerülésével **csökkenti a közutak forgalmát, így a lakosságot érő por és zajterhelést**, valamint a rövidebb úthossz

miatt több mint **130 000 kg CO₂-kibocsátást** takarítottak meg. A rekultivációk végzetével a területen **naperőműparkot** terveznek kialakítani. A volt sósvíztároló medencéik területén, az Aggteleki Nemzeti Parkkal együttműködve különleges, tükröződés-csökkentett napelem beépítést tervezik; ez a felület így sikeresebben tartja távol a polarizált fényre érzékeny madarakat és vízi rovarokat.

Rekultivációs tevékenységeik mellett a BorsodChem sokat tesz környezete zöldí-

téséért is. Az utóbbi 8 évben Társaságunk több mint **2600 db fát** ültetett el telephelyén és a mellette fekvő területeken, így téve szebbé és élhetőbbé környezetét.

A szárazföldi környezet megóvása mellett a BorsodChem kiemelt figyelmet fordít a vízi környezet védelmére is. A vállalat közvetlen közelében található Sajó folyó kiemelt jelentőségű a működés szempontjából, mivel ez biztosítja az üzemeltetéshez szükséges vízmennyiséget. A Sajó Natura 2000-es besorolása miatt fokozott figyelmet fordítanak a folyó állapotára. A BorsodChem a folyóvíz mennyiségi és minőségi vizsgálatán felül **évente ökológiai állapotfelmérést is végez**. A vizsgálat legfőbb célja a Sajóban esetlegesen bekövetkezett ökológiai állapotváltozások nyomon követése. A vízgazdálkodásra és vízvédlemre vonatkozó prioritásokat tartalmazó EU Víz keretirányelv alapján a cél a folyó jó ökológiai állapotának elérése, fenntartása és hosszú távú biztosítása.

Tevékenységeik eredményeképpen a BorsodChem 2024-ben elnyerte az „Év Zöld Nagyvállalata” díjat a Green Awards powered by Green Cloud pályázaton.

Fenntarthatósággal kapcsolatos elkötelezettségüket ékesen bizonyítja, hogy a BorsodChem 2023-ban immár sorozatban harmadjára nyerte el az EcoVadis platina-minősítést, ami alapján a vegyipari ágazat szereplői közül is a legkiválóbb 1 százalék közé tartozik. Az EcoVadis egyedi módszertannal dolgozó, független és nemzetközileg elismert szervezet, amely jelenleg 180 országban, 220 iparágban mintegy 130 000 szervezet fenntarthatósági tevékenységét elemzi és értékeli.

A fenntarthatósággal kapcsolatos további tevékenységeikről a már elkészült Fenntarthatósági jelentéseikből tájékozódhatnak, amelyek az alábbi linken érhetők el: <https://borsodchem.com/fenntarthatosagi-jelenteseink>

A CHEMISTRY EUROPE TAGJAI